

مقدمه

طرح ایده‌ی ایجاد کرسی‌های آزاداندیشی در مراکز علمی دانشگاهی و حوزوی به وسیله‌ی مقام معظم رهبری، در نامه ایشان به جمعی از دانش‌آموختگان حوزه علمی در تاریخ ۱۶/۱/۸۱ و به صورت موکد در بیانات معظم له در دیدار با جمعی از نخبگان علمی کشور در تاریخ ۶/۸/۸۸ در خصوص ضرورت راه‌اندازی کرسی‌های مناظره، نقد، نظریه‌پردازی و آزاداندیشی در دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی به عنوان فرآیندی مبتنی بر عقلانیت و به‌کارگیری خرد جمعی در جهت تحقق جنبش نرم افزاری و توسعه علمی کشور مورد تأکید قرار گرفت. اصرار و توصیه مکرر ایشان برای حضور و مشارکت فعالانه دانشگاهیان و حوزویان در این عرصه، که بیانگر درک ژرف از تأثیرات و پیامدهای مختلف ناشی از ایجاد فضای مناسب و شرایط مقتضی برای بیان شفاف، صریح، علمی، مستند دیدگاه‌های مختلف علمی و فکری در خصوص مقولات مهم اجتماعی و علمی در کشور است، مقوله آزاداندیشی را با برنامه‌های کلان و استراتژیک کشور و سند چشم‌انداز ۲۰ ساله کشور پیوند زده است. از این رو تحقق این ایده و بهره‌مندی از مزایا و آثار مثبت آن از جمله مهم‌ترین نیازها جامعه امروز و وظیفه‌ی دینی، ملی و اخلاقی برای تمامی دانشوران و مدیران عرصه علم و فرهنگ است.

پیشینه کرسی‌ها در مذهب شیعی

وجود شرایط و الزامات آزاداندیشی و محیط مناسب و مهیای آن اگر چه مقوله‌ای تازه در مراکز علمی اسلامی به ویژه در حوزه‌های علمی شیعی نیست و مباحث بنیادی در زندگی ائمه (علیهم‌السلام)، بسیاری از رهبران دینی و روند تاریخی مراکز علمی بوده است، اما تأکید مجدد بر این مفهوم و التزام به آن در این مقطع در پیوند با شرایط جدید کشور، اسلام، موقعیت کنونی جهان و ضرورت‌های است که جهان کنونی برای تقویت روند آزاداندیشی ایجاد کرده است.

چارچوب آزاد اندیشی

آزاداندیشی در مصادیقی مانند نشست‌های دوجانبه یا چند جانبه و با حضور موافقان و مخالفان یک نظریه، رویکرد، موضوع و یا وضعیتی اجتماعی، فکری، فرهنگی، سیاسی و یا هر موضوع علمی و قابل بحث عینیت می‌یابد. از این رو، آنچه که از آن به عنوان کرسی آزاداندیشی یاد می‌شود در برگزیده کلیه مباحثی است که در چارچوب‌های نظریه‌پردازی، نقد و مناظره و گفتگوی آزاد علمی و صورت‌های دیگر که متضمن حضور و بحث علمی موافقان و مخالفان یک موضوع است صورت می‌گیرد.

رویکرد آزاد اندیشی

پس از الزام بیان آزادانه دیدگاه و حضور موافقان و مخالفان یک موضوع خاص مهم‌ترین الزام یا قاعده‌ی حاکم بر برگزاری هرگونه کرسی آزاد اندیشی حاکمیت منش و رویکرد اخلاق مدارانه و قانونمندی بر کلیه مراحل برگزاری این کرسی‌هاست.

ضرورت کرسی‌های آزاد اندیشی

ضرورت حاکم بر طرح و اجرای کرسی‌های آزاداندیشی از سوی مقام معظم رهبری در راستای سیاست‌های کلان کشور به عنوان جزئی از تلاش برای احیاء و نوسازی تمدن ایرانی اسلامی و به عنوان فرصت و امکانی به حساب می‌آید که در پرتو فضای مناسب طرح مباحث بنیادین علمی بیش از هر چیز به تحقق جنبش نرم افزاری، توسعه علمی و جلوگیری از تصلب و تعصب علمی و فکری منجر شود. همچنین تحقق این ایده همراه شدن با اقتضائات زمانه در زندگی اجتماعی و درک عمیق شرایط روز و ناشی از باور به خردمندی انسان، استعداد‌های مهم و بسیار بالای مادی و معنوی کشور و ظرفیت‌های فرهنگی و سودمندی طرح دیدگاه‌های مختلف برای ایجاد رشد و تعالی مادی و معنوی کشور می‌باشد.

مسئولیت جامعه دانشگاهی

از این رو، برای جامعه دانشگاهی و مسئولان و متصدیان عرصه‌ی علم و دانش درک عمیق ابعاد مختلف مفهوم آزاداندیشی و آگاهی از نتایج و پیامدهای مطلوب و سازنده آن در راستای رشد و تعالی مادی و معنوی کشور یک ضرورت بنیادی است. در این راستا ایجاد یک گفت‌وگو ملی برای رسیدن به اهداف کلان کشور در حوزه‌های علمی و فرهنگی نیازمند تعامل مراکز مختلف علمی، کمک به رونق و تعمیق مباحث علمی، انباشت تجربه‌های علمی و مدیریتی و حمایت‌های مختلفی که زمینه ساز ارتقاء جمیع توانمندی‌های است که در منابع مادی و انسانی نهفته در این کشور است. بنابراین، این سایت با هدف اطلاع‌رسانی در خصوص کرسی‌های آزاداندیشی، تسهیل و افزایش ارتباطات

و تقویت روندها و ارتباطات و به عنوان ابزاری برای طرح دیدگاه های مختلف در این خصوص راه اندازی شده است.